

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 17. októbra 2018¹

Vec C-496/17

**Deutsche Post AG
proti
Hauptzollamt Köln**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Finanzgericht Düsseldorf (Finančný súd Düsseldorf, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Práva a povinnosti osôb vo vzťahu k colným predpisom – Status schváleného hospodárskeho subjektu – Dotazník – Ochrana osobných údajov – Daňové identifikačné číslo – Príslušný daňový úrad na účely určenia dane z príjmov – Spracovávanie údajov potrebné na splnenie zákonnej povinnosti – Zásada obmedzenia účelu spracovania osobných údajov“

1. Nemecká colná správa požaduje určité osobné údaje od vedúcich zamestnancov a zamestnancov spoločností, ktoré chcú získať alebo si zachovať status schváleného hospodárskeho subjektu (ďalej len „AEO“), s ktorým získajú priaznivejšie zaobchádzanie v porovnaní s ostatnými dovozcami alebo vývozcami.

2. Prejudiciálna otázka sa týka obmedzení, ktoré ukladajú právne predpisy Únie na tieto požiadavky, či už výlučne v colnej oblasti, alebo v oblasti ochrany osobných údajov.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Colná právna úprava

a) Colný kódex

3. Článok 38 nariadenia č. 952/2013² stanovuje:

„1. Hospodársky subjekt usadený na colnom území Únie, ktorý spĺňa kritériá stanovené v článku 39, môže podať žiadosť o status schváleného hospodárskeho subjektu.

¹ Jazyk prednesu: španielčina.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 2013, s. 1; ďalej len „colný kódex“).

...

2. Status schváleného hospodárskeho subjektu sa skladá z týchto druhov povolenia:

- a) povolenie schváleného hospodárskeho subjektu pre zjednodušené colné postupy, ktoré umožňuje držiteľovi využívať určité zjednodušené postupy podľa colných predpisov; alebo
- b) povolenie schváleného hospodárskeho subjektu pre oblasť bezpečnosti a ochrany, ktoré držiteľa oprávňuje využívať uľahčenia týkajúce sa bezpečnosti a ochrany.

...“

4. Článok 39 písm. a) stanovuje:

„Kritériami na udelenie statusu schváleného hospodárskeho subjektu sú:

- a) absencia akéhokoľvek závažného porušenia alebo opakovaných porušení colných a daňových predpisov vrátane absencie závažných trestných činov súvisiacich s hospodárskou činnosťou žiadateľa;

...“

b) *Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2015/2447*³

5. Podľa článku 24 ods. 1:

“...“

Keď žiadateľom nie je fyzická osoba, kritérium stanovené v článku 39 písm. a) kódexu sa považuje za splnené, ak sa za posledné tri roky žiadna z týchto osôb nedopustila závažného porušenia alebo opakovaného porušenia colných predpisov a daňových pravidiel a nemala záznam o závažných trestných činoch v súvislosti so svojou hospodárskou činnosťou:

- a) žiadateľ;
- b) osoba poverená vedením žiadateľa alebo vykonávajúca kontrolu nad jeho riadením;
- c) zamestnanec zodpovedný za colné záležitosti žiadateľa.“

c) *Delegované nariadenie (EÚ) 2016/341*⁴

6. Podľa článku 1:

„1. V tomto nariadení sa stanovujú prechodné opatrenia, pokiaľ ide o prostriedky na výmenu a uchovávanie údajov, uvedené v článku 278 kódexu, kým nebudú funkčné elektronické systémy potrebné na uplatňovanie ustanovení kódexu.

3 Nariadenie Komisie z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia č. 952/2013 (Ú. v. EÚ L 343, 2015, s. 558; ďalej len „vykonávacie nariadenie“).

4 Nariadenie Komisie zo 17. decembra 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie č. 952/2013, pokiaľ ide o prechodné pravidlá pre určité ustanovenia Colného kódexu Únie, keď príslušné elektronické systémy ešte nie sú funkčné, a ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2015/2446 (Ú. v. EÚ L 69, 2016, s. 1).

2. Požiadavky na údaje, formáty a kódy, ktoré sa majú uplatňovať v prechodných obdobiach uvedených v tomto nariadení, delegovanom nariadení (EÚ) 2015/2446 a vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2015/2447 sa stanovujú v prílohách k tomuto nariadeniu.“

7. Článok 5 uvádza:

„1. Až do dátumu zmodernizovania systému schválených hospodárskych subjektov uvedeného v prílohe k vykonávaciemu rozhodnutiu 2014/255/EÚ môžu colné orgány umožniť, aby sa v súvislosti so žiadosťami a rozhodnutiami týkajúcimi sa schválených hospodárskych subjektov a akýmkoľvek následnými udalosťami, ktoré by mohli ovplyvniť pôvodnú žiadosť alebo rozhodnutie, používali iné prostriedky než techniky elektronického spracovania údajov.

2. V prípadoch uvedených v odseku 1 tohto článku sa uplatňujú tieto ustanovenia:

- a) žiadosti o status schváleného hospodárskeho subjektu sa podávajú vo formáte tlačiva uvedeného v prílohe 6
- b) povolenia udeľujúce status schváleného hospodárskeho subjektu sa vydávajú s využitím formátu tlačiva uvedeného v prílohe 7.“

8. Bod 19 vysvetliviek k prílohe VI sa týka obsahu tlačiva žiadosti o status AEO:

„Meno, dátum a podpis žiadateľa:

Podpis: podpisovateľ by mal uviesť svoju funkciu. Podpisovateľ by mal byť vždy osobou, ktorá zastupuje žiadateľa v celom rozsahu.

Meno: meno žiadateľa a pečiatka žiadateľa.

...

- 8. mená hlavných riadiacich pracovníkov (výkonní riaditelia, vedúci oddelení, vedúci učtárne, vedúci colného oddelenia atď.); opis používaných postupov v prípade dočasnej alebo trvalej neprítomnosti príslušného zamestnanca;
- 9. mená a funkcie zamestnancov v organizácii žiadateľa, ktorí sú znalcami konkrétne v oblasti colných vecí; hodnotenie úrovne vedomostí týchto osôb v súvislosti s využívaním informačných technológií v colných a obchodných procesoch a vo všeobecných obchodných veciach;

...“

2. *Právna úprava o ochrane údajov: nariadenie (EÚ) 2016/679⁵*

9. Podľa článku 4:

„Na účely tohto nariadenia:

- 1. „osobné údaje“ sú akékoľvek informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (ďalej len „dotknutá osoba“); identifikovateľná fyzická osoba je osoba, ktorú možno identifikovať priamo alebo nepriamo, najmä odkazom na identifikátor, ako je meno, identifikačné

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1; ďalej len „GDPR“).

číslo, lokalizačné údaje, online identifikátor, alebo odkazom na jeden či viaceré prvky, ktoré sú špecifické pre fyzickú, fyziologickú, genetickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu tejto fyzickej osoby;

2. „spracúvanie“ je operácia alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie, usporadúvanie, štruktúrovanie, uchovávanie, prepracúvanie alebo zmena, vyhľadávanie, prehliadanie, využívanie, poskytovanie prenosom, šírením alebo poskytovaním iným spôsobom, preskupovanie alebo kombinovanie, obmedzenie, vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami;

...

10. Článok 5 stanovuje:

„Osobné údaje musia byť:

- a) spracúvané zákonným spôsobom, spravodlivo a transparentne vo vzťahu k dotknutej osobe („zákonnosť, spravodlivosť a transparentnosť“);
- b) získavané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú sa ďalej spracúvať spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s týmito účelmi; ďalšie spracúvanie na účely archivácie vo verejnom záujme, na účely vedeckého alebo historického výskumu či štatistické účely sa v súlade s článkom 89 ods. 1 nepovažuje za nezlučiteľné s pôvodnými účelmi („obmedzenie účelu“);
- c) primerané, relevantné a obmedzené na rozsah, ktorý je nevyhnutný vzhľadom na účely, na ktoré sa spracúvajú („minimalizácia údajov“);

...

11. Článok 6 uvádza:

„1. Spracúvanie je zákonné iba vtedy a iba v tom rozsahu, keď je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- a) dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov na jeden alebo viaceré konkrétne účely;

...

- c) spracúvanie je nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa;

...

- e) spracúvanie je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi;

...

2. Členské štáty môžu zachovať alebo zaviesť špecifickejšie ustanovenia s cieľom prispôbiť uplatňovanie pravidiel tohto nariadenia s ohľadom na spracúvanie v súlade s odsekom 1 písm. c) a e), a to presnejším stanovením osobitných požiadaviek na spracúvanie a stanovením ďalších opatrení, ktorými sa zaistí zákonné a spravodlivé spracúvanie, vrátane požiadaviek na iné osobitné situácie spracúvania stanovené v kapitole IX.

3. Základ pre spracúvanie uvedené v odseku 1 písm. c) a e) musí byť stanovený:

- a) v práve Únie alebo
- b) v práve členského štátu vzťahujúcom sa na prevádzkovateľa.

Účel spracúvania sa stanoví v tomto právnom základe, alebo pokiaľ ide o spracúvanie uvedené v odseku 1 písm. e), spracúvanie je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi. ... Právo Únie alebo právo členského štátu musí spĺňať cieľ verejného záujmu a byť primerané sledovanému oprávnenému cieľu.

4. Ak spracúvanie na iné účely ako na účely, na ktoré boli osobné údaje získavané, nie je založené na súhlase dotknutej osoby alebo na práve Únie alebo práve členského štátu, ktoré predstavuje potrebné a primerané opatrenie v demokratickej spoločnosti na ochranu cieľov uvedených v článku 23 ods. 1, prevádzkovateľ na zistenie toho, či je spracúvanie na iný účel zlučiteľné s účelom, na ktorý boli osobné údaje pôvodne získané, okrem iného zohľadní:

- a) akékoľvek prepojenie medzi účelmi, na ktoré sa osobné údaje získali, a účelmi zamýšľaného ďalšieho spracúvania;
- b) okolnosti, za akých sa osobné údaje získali, najmä týkajúce sa vzťahu medzi dotknutými osobami a prevádzkovateľom;
- c) povahu osobných údajov, najmä či sa spracúvajú osobitné kategórie osobných údajov podľa článku 9 alebo osobné údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky podľa článku 10;
- d) možné následky zamýšľaného ďalšieho spracúvania pre dotknuté osoby;
- e) existenciu primeraných záruk, ktoré môžu zahŕňať šifrovanie alebo pseudonymizáciu.“

12. V súlade s článkom 23 ods. 1 písm. e):

„V práve Únie alebo práve členského štátu, ktorému prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ podliehajú, sa prostredníctvom legislatívneho opatrenia môže obmedziť rozsah povinností a práv ustanovených v článkoch 12 až 22 a v článku 34, ako aj v článku 5, pokiaľ jeho ustanovenia zodpovedajú právam a povinnostiam ustanoveným v článkoch 12 až 22, ak takéto obmedzenie rešpektuje podstatu základných práv a slobôd a je nevyhnutným a primeraným opatrením v demokratickej spoločnosti s cieľom zaistiť:

...

- e) iné dôležité ciele všeobecného verejného záujmu Únie alebo členského štátu, najmä predmet dôležitého hospodárskeho alebo finančného záujmu Únie alebo členského štátu vrátane peňažných, rozpočtových a daňových záležitostí, verejného zdravia a sociálneho zabezpečenia“.

B. Vnútroštátne právo

1. Abgabenordnung (Daňový poriadok)

13. § 139a ods. 1 vo svojom znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti uvádza:

„Bundeszentralamt für Steuern [(Spolkový daňový úrad)] prideliť na účely jednoznačnej identifikácie v daňovom konaní každému daňovníkovi jednotné a trvalé označenie (identifikačný znak); tento identifikačný znak musí daňový subjekt, alebo tretia osoba, ktorá má údaje týkajúce sa tohto daňovníka oznamovať daňovým úradom, uvádzať na návrhoch, daňových priznaniach alebo oznamoch adresovaných daňovým úradom. Pozostáva z rady čísiel, ktoré nesmú byť zostavené alebo odvodené z iných údajov o daňovníkovi; posledné miesto je kontrolná číslica...“

14. Podľa § 139b:

„1. Fyzickej osobe sa nesmie prideliť viac ako jedno identifikačné číslo...“

2. Daňové úrady sú oprávnené zisťovať a používať identifikačné číslo len vtedy, ak je to nevyhnutné na splnenie ich úloh stanovených zákonom alebo ak právny predpis zisťovanie alebo používanie identifikačného čísla výslovne umožňuje alebo nariaďuje. Iné verejné alebo súkromné orgány sú oprávnené:

- (1) zisťovať alebo použiť identifikačné číslo len vtedy, pokiaľ je to nevyhnutné pre prenos údajov medzi nimi a daňovými úradmi alebo ak právny predpis zisťovanie alebo používanie identifikačného čísla výslovne povoľuje alebo nariaďuje;

...

- (3) použiť identifikačné číslo daňovníka zistené v súlade s právnymi predpismi s cieľom splnenia všetkých oznamovacích povinností voči daňovým úradom v prípade, ak sa táto oznamovacia povinnosť týka rovnakého daňovníka a ak zisťovanie a použitie podľa bodu 1 by bolo prípustné...

3. Spolkový daňový úrad uchováva vo vzťahu k fyzickým osobám tieto údaje:

- (1) identifikačné číslo;

...

- (3) priezvisko;

- (4) predchádzajúce mená;

- (5) krstné meno;

- (6) titul;

...

- (8) dátum a miesto narodenia;

- (9) pohlavie;

- (10) súčasná alebo posledná známa adresa;

- (11) príslušné daňové úrady;
- (12) výnimky z poskytovania informácií podľa Bundesmeldegesetz [(Spolkový zákon o hlásení pobytu)];
- (13) dátum úmrtia;
- (14) dátum prisťahovania a odsťahovania.

4. Údaje uvedené v odseku 3 sa uložia len s cieľom, aby

- (1) sa zabezpečilo, že jednej osobe sa prideli len jedno identifikačné číslo a identifikačné číslo sa nevydá viacnásobne;
- (2) sa určilo identifikačné číslo daňovníka;
- (3) sa stanovilo, ktoré daňové úrady sú príslušné pre daňovníka;
- (4) údaje, ktoré sa prijímajú na základe zákona alebo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva, mohli byť ďalej odposlané na príslušné orgány;
- (5) sa umožnilo daňovým úradom naplnenie úloh, ktoré im stanovujú právne predpisy.“

2. Einkommensteuergesetz (Zákon o dani z príjmov)

15. § 38 ods. 1 a 3 vo svojom znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti stanovuje:

„1. Pri príjmoch zo závislej činnosti sa daň z príjmu vyberá zrážkou zo mzdy (zrážka zo mzdy), pokiaľ mzdu vypláca zamestnávateľ...

...

3. Zamestnávateľ zadrží z účtu zamestnanca pri každej výplate mzdy daň zo mzdy...”

16. § 39 ods. 1 a 4 stanovuje:

„1. Na účely výkonu zrážky zo mzdy sa na podnet zamestnanca vytvárajú údaje určujúce zrážky zo mzdy...

...

4. Údaje určujúce zrážky zo mzdy sú:

- (1) daňová trieda;
- (2) počet oslobodení na dieťa v daňových triedach I až IV;

...”

17. Podľa § 39e:

„1. Spolkový daňový úrad vytvára v zásade automaticky pre každého zamestnanca daňovú triedu a pre deti zohľadňované v daňových triedach I až IV počet oslobodení od dane na dieťa ako údaje určujúce zrážky zo mzdy (§ 39 ods. 4 prvá veta, body 1 a 2)... Pokiaľ daňový úrad vytvára údaje určujúce zrážky zo mzdy podľa § 39, oznámi to Spolkovému daňovému úradu, aby ich ten mohol poskytnúť s cieľom zabezpečenia ich automatického získania zamestnávateľom...

2. Spolkový daňový úrad s cieľom vytvorenia automaticky vyvolateľných údajov určujúcich zrážky zo mzdy ukladá pre zamestnávateľa tieto údaje určujúce zrážky zo mzdy na základe zadania identifikačného čísla, ako aj nasledujúcich údajov popri údajoch uvedených v § 139b ods. 3 Abgabenordnung za každého daňovníka:

- (1) právna príslušnosť k cirkevnej spoločnosti vyberajúcej dane, ako aj dátum vstupu a výstupu;
- (2) rodinný stav, ako aj deň založenia alebo skončenia tohto rodinného stavu; v prípade manželov identifikačné číslo manžela alebo manželky;
- (3) deti s ich identifikačnými číslami;

...

4. Zamestnanec oznámi každému zo svojich zamestnávateľov pri nástupe do zamestnaneckého pomeru na účely odobratia údajov o zrážkach zo mzdy:

- (1) identifikačné číslo ako aj dátum narodenia;

...

Zamestnávateľ je pri začatí zamestnaneckého pomeru povinný na Spolkovom daňovom úrade formou diaľkového prenosu údajov odobrať elektronické údaje o zrážkach zo mzdy pre príslušného zamestnanca a prevziať ich na mzdový účet zamestnanca. ...

...“

II. Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

18. Spoločnosť Deutsche Post bola držiteľkou colných povolení, ktoré jej boli udelené na základe nariadenia (EHS) č. 2913/92⁶ a nariadenia (EHS) č. 2454/93,⁷ konkrétne išlo o povolenia schválenej prijímateľky a schválenej odosielateľky. Rovnako využíva celkovú záruku ako zjednodušenie v colnom režime vnútorný tranzit Únie, resp. v spoločnom tranzitnom režime, a od okamihu plnej účinnosti nového colného kódexu využíva povolenie prevádzkovateľa priestorov na dočasné uskladnenie.

19. Hauptzollamt (Hlavný colný úrad) listom z 19. apríla 2017 požiadal spoločnosť Deutsche Post, aby do 19. mája 2017 odpovedala na dotazník o sebahodnotení, časť I (Informácie o podnikateľskom subjekte), ktorý je dostupný na internete. Uvedené tlačivo obsahuje okrem iného nasledujúce otázky:

„1.1.2 Menujte, pokiaľ je to relevantné pre formu Vášho podnikateľského subjektu:

...

⁶ Nariadenie Rady z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307).

⁷ Nariadenie Komisie z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 2913/92 (Ú. v. ES L 253, 1993, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3).

c) členov správnych rád a dozorných rád s menom, priezviskom, dátumom narodenia, daňovým identifikačným číslom a príslušným daňovým úradom.

1.1.6 Menujte najdôležitejšie vedúce pozície (výkonní riaditelia, vedúci oddelení, vedúci účtovného oddelenia, vedúci colného oddelenia atď.) podniku a popíšte príslušné pravidlá upravujúce ich zastupovanie. Minimálne požadované údaje sú meno, priezvisko, dátum narodenia, daňové identifikačné číslo a príslušný daňový úrad.

...

1.3.1 Menujte osoby zodpovedné vo Vašej organizácii za colné záležitosti alebo osoby, ktoré colné záležitosti vybavujú (napríklad colní deklaranti, vedúci colného oddelenia) s údajmi o ich mene, priezvisku, dátume narodenia, daňovom identifikačnom čísle, príslušnom daňovom úrade a postavení v rámci organizácie.“

20. Hlavný colný úrad upozornil spoločnosť Deutsche Post, že pri neposkytnutí požadovanej súčinnosti nie je možné overiť, či splnila podmienky na udelenie colného povolenia v zmysle colného kódexu. Zároveň ju upozornil, že ak nedôjde k súčinnosti alebo ak už nespĺňa tieto podmienky, dôjde k zrušeniu časovo neobmedzených colných povolení.

21. Spoločnosť Deutsche Post podala na vnútroštátny súd žalobu, ktorou namietala proti povinnosti oznámiť Hlavnému colnému úradu daňové identifikačné čísla (ďalej len „DIČ“) osôb uvedených na formulári o sebahodnotení, ako aj údaje o príslušných daňových úradoch vo vzťahu k týmto osobám. Žiadala, aby súd rozhodol, že nie je povinná odpovedať na túto časť dotazníka.

22. Spoločnosť Deutsche Post uvádza na podporu svojej žaloby nasledujúce:

- Počet osôb v jej spoločnosti, ktorých sa týkajú uvedené otázky, bol veľmi veľký a z dôvodov ochrany osobných údajov nebolo možné, aby tieto otázky zodpovedala, keďže niektorí z jej zamestnancov nesúhlasili s poskytnutím svojich údajov. Navyše okruh osôb uvedených v otázkach v bode 1.1.2 písm. c) a v bodoch 1.1.6 a 1.3.1 ide nad rámec osôb uvedených v článku 24 ods. 1 druhého pododseku písm. b) a c) vykonávacieho nariadenia.
- Situácia jej zamestnancov vo vzťahu k dani z príjmov bola pre posúdenie, či v rámci jej hospodárskej činnosti došlo k závažným alebo opakovaným porušeniam colných alebo daňových predpisov, alebo k spáchaniu trestných činov, nepodstatná. Vyžadovanie ich DIČ nebolo na účely určenia spoľahlivosti týchto zamestnancov v colnej oblasti ani potrebné, ani vhodné.

23. Hlavný colný úrad namieta proti tvrdeniam spoločnosti Deutsche Post, pričom uvádza, že sprístupnenie DIČ je nevyhnutné na jednoznačnú identifikáciu dotknutých osôb pri komunikácii s daňovými úradmi. Výmena informácií sa predpokladá až vtedy, keď daňové úrady majú k dispozícii zistenia o závažných alebo opakovaných porušeníach daňových predpisov. V tejto súvislosti nie sú relevantné trestnoprávne alebo priestupkové konania, ktoré boli zastavené. Opakované porušenia daňových predpisov sa zohľadňujú len pri takej početnosti, ktorá už nie je v primeranom pomere k pôsobu a rozsahu obchodnej činnosti žiadateľa.

24. Podľa názoru Hlavného colného úradu okruh osôb dotknutých otázkami je v súlade s článkom 24 ods. 1 druhého pododseku vykonávacieho nariadenia a usmerneniami Komisie pre AEO. Tento úrad v každom jednotlivom prípade s ohľadom na riziko konkrétne posudzuje, vo vzťahu ku ktorým osobám sa uskutočňuje výmena informácií s daňovými úradmi. Pokiaľ ide o osoby, ktoré vybavujú colné záležitosti, pri väčších colných oddeleniach sa sprístupnenie obmedzuje na vedúcich zamestnancov a osoby vo vedení.

25. Finanzgericht Düsseldorf (Finančný súd Düsseldorf, Nemecko) má pochybnosti o tom, či sprístupnenie požadovaných osobných údajov [DIČ a údaje o príslušných daňových úradoch na účely výberu dane z príjmov, pokiaľ ide o osoby uvedené na tlačive pod bodom 1.1.2 písmeno c) a bodmi 1.1.6 a 1.3.1] predstavuje zákonné spracúvanie týchto údajov v zmysle GDPR a článku 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

26. Rovnako má pochybnosti o nevyhnutnosti využívať osobné údaje zamestnancov a členov dozornej rady žalovanej získané na účely výberu dane z príjmov, keďže nemajú žiadnu priamu súvislosť s posúdením ich spoľahlivosti v colnej oblasti ani s hospodárskou činnosťou spoločnosti Deutsche Post.

27. Za týchto okolností sa tento súd rozhodol položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 24 ods. 1 druhý pododsek vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, vykladať v tom zmysle, že umožňuje colným orgánom od žiadateľa požadovať, aby im oznámil daňové identifikačné čísla, ktoré mu prideliť Bundeszentralamt für Steuern (Spolkový daňový úrad, Nemecko) na účely výberu dane z príjmu, a finančné úrady príslušné na účely určenia dane z príjmu členov dozornej rady žiadateľa, členov štatutárneho orgánu žiadateľa, vedúcich oddelení, vedúceho účtovného oddelenia, vedúceho colného oddelenia, ako aj osôb zodpovedných za colné záležitosti a osôb vybavujúcich colné záležitosti?“

28. Písomné pripomienky predložili Deutsche Post, Hlavný colný úrad, španielska, maďarská a talianska vláda, ako aj Komisia. Na pojednávaní konanom 5. júla 2018 sa zúčastnili Deutsche Post, Hlavný colný úrad a Komisia.

III. Odpoveď na prejudiciálnu otázku

29. Pred preskúmaním veci samej je potrebné objasniť, ktoré právne predpisy Únie týkajúce sa ochrany osobných údajov sú uplatniteľné na pojednávanú vec.

30. Žiadosť o poskytnutie informácií bola zaslaná spoločnosti Deutsche Post 19. apríla 2017, teda pred dátumom nadobudnutia účinnosti GDPR (25. máj 2018). V tom čase bola platná smernica 95/46/ES,⁸ a to napriek skutočnosti, že tak vnútroštátny súd, ako aj účastníci prejudiciálneho konania okrem Komisie vychádzali z toho, že sa uplatňuje uvedené nariadenie.

31. Vysvetlenie tejto zjavnej anomálie možno nájsť v povahe vnútroštátneho konania. Ako bolo uvedené na pojednávaní, spoločnosť Deutsche Post nemala podať žalobu o neplatnosť (*Anfechtungsklage*), ktorú by mal súd posúdiť podľa právnej úpravy platnej v čase skutkových okolností, ale určovací žalobu (*Feststellungsklage*),⁹ ktorá sa rozhoduje podľa právnej situácie platnej v čase pojednávania a vyhlásenia rozsudku.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

⁹ Podľa bodu 5 návrhu na začatie prejudiciálneho konania „žalobkyňa navrhuje, aby sa určilo, že...“.

32. Prináleží vnitřostátnemu soudu vykládat svoje vnitřostátní procesní právo, o kterém Soudní dvůr nerozhodol. Ak sa má spor na základe vnitřostátních pravidel preto vyřešit *ratione temporis* v súlade s GDPR, a nie v súlade so smernicou 95/46, Soudní dvůr je povinný poskytnúť výklad GDPR, a nie tejto smernice.¹⁰

33. Cieľom prejudiciálnej otázky je poskytnúť výklad článku 24 ods. 1 vykonávacieho nariadenia so zohľadnením GDPR a článkov 7 a 8 Charty, a nie možné vyhlásenie jeho neplatnosti.¹¹ Opakujem, vnitřostátny súd nenamietal možnú neplatnosť tohto článku, ktorý stanovuje len podmienky na udelenie statusu AEO a nevyžaduje prenos alebo spracovanie osobných údajov zo strany tretej osoby.

A. Výklad článku 24 vykonávacieho nariadenia

34. Status AEO poskytuje výhody¹² hospodárskym subjektom, ktoré sa v zmysle svojich colných operácií považujú za spoľahlivé na celom colnom území Únie (článok 5 ods. 5 colného kódexu). Medzi uvedené výhody patrí v zmysle článku 38 ods. 6 tohto kódexu priaznivejšie zaobchádzanie ako s inými hospodárskymi subjektmi v súvislosti s colnými kontrolami. AEO v závislosti od typu udeleného povolenia podlieha menšiemu počtu fyzických kontrol a kontrol dokladov.

35. Keďže AEO musí preukázať spoľahlivosť a dobré meno, udelenie tohto statusu je podmienené splnením podmienok stanovených v článku 39 colného kódexu,¹³ a to:

- splnenie colných, ako aj daňových predpisov vrátane absencie odsúdení za závažné trestné činy súvisiace s hospodárskou činnosťou žiadateľa,
- preukázanie vysokého stupňa kontroly nad operáciami a tokom tovaru zo strany žiadateľa prostredníctvom systému riadenia obchodnej a prípadne prepravnej evidencie, ktorý umožňuje náležité colné kontroly,
- preukázaná finančná spôsobilosť a
- v závislosti od typu statusu AEO, praktické normy pre odbornú spôsobilosť alebo odbornú kvalifikáciu priamo spojenú s vykonávanou činnosťou (AEOC), prípadne primerané normy bezpečnosti (AEOS).

36. Tieto podmienky sa vyžadujú od všetkých subjektov, ktorí žiadajú o udelenie statusu AEO, či už ide o právnické, alebo fyzické osoby. V prejednávanej veci, keďže spoločnosť Deutsche Post je právnickou osobou, podmienka absencie závažného alebo opakovaného porušenia colných a daňových predpisov a absencie závažných trestných činov súvisiacich s jej hospodárskou činnosťou sa vzťahuje na niektorých jej zamestnancov (tých, ktorí vykonávajú úlohy uvedené nižšie).¹⁴ Uvádza to článok 24 vykonávacieho nariadenia, vydaný na vykonanie článku 39 písm. a) colného kódexu.¹⁵

10 V každom prípade by sa riešenie uplatnením jedného alebo druhého právneho predpisu podstatne nezmenilo, keďže GDPR preberá mnohé z obsahu smernice 95/46, ktorú nahrádza.

11 Soudní dvůr už rozhodol, „že ustanovenia smernice 95/46 sa majú v rozsahu, v akom upravujú spracovanie osobných údajov, ktoré môže viesť k porušeniu základných slobôd a predovšetkým práva na rešpektovanie súkromného života, nevyhnutne vykladať s prihliadnutím na základné práva zaručené Chartou“ (rozsudky zo 6. októbra 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, bod 38; a z 9. marca 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 39).

12 Medzi výhody patrí: jednoduchší prístup k zjednodušeným colným postupom; predchádzajúce oznámenie o colnej kontrole; menší počet fyzických kontrol a kontrol dokladov v porovnaní s inými hospodárskymi subjektmi v súvislosti s colnými kontrolami; prednostné vybavenie vybraných zásielok na kontrolu; možnosť výberu miesta kontroly; a tzv. nepriame výhody, ktoré sa výslovne neuvádzajú v colných predpisoch, ale ktoré môžu mať veľmi pozitívny vplyv na všeobecné obchodné operácie AEO. Skutočnosť, že AEO spĺňa kritériá ochrany a bezpečnosti, znamená, že zaručuje bezpečnosť a ochranu v dodávateľskom reťazci.

13 Podľa článku 38 ods. 4 colného kódexu status AEO udelený členským štátom uznávajú colné orgány všetkých členských štátov.

14 Domnievam sa, že okrem svojich zamestnancov musí samotná spoločnosť, ktorá je žiadateľom, splniť rovnaké požiadavky.

15 Článok 41 prvý odsek colného kódexu stanovuje, že „Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov modalitu uplatňovania kritérií uvedených v článku 39“.

37. Od týchto podmienok je v zmysle článku 24 vykonávacieho nariadenia oslobodená „osoba poverená vedením žiadateľa alebo vykonávajúca kontrolu nad jeho riadením“ a „zamestnanec zodpovedný za colné záležitosti žiadateľa“.¹⁶

38. Článok 24 vykonávacieho nariadenia stanovuje limity, ktoré colné orgány nesmú prekročiť vo svojich žiadostiach o poskytnutie informácií týkajúcich sa okruhu osôb, o ktorých sa získavajú informácie. Rovnako by sa mal článok zohľadniť z hľadiska účelu, ktorý sa sleduje zhromaždením údajov o uvedených osobách.

1. Fyzické osoby, o ktorých sa získavajú informácie pred udelením statusu AEO právnickej osobe

39. Zmysel článku 24 vykonávacieho nariadenia na priznanie¹⁷ statusu AEO spočíva v tom, že colné orgány musia disponovať určitými informáciami o zodpovedných riadiacich pracovníkoch spoločností, ako aj o fyzických osobách, ktoré vykonávajú svoje činnosti v colnej oblasti.¹⁸

40. Znenie článku 24 vykonávacieho nariadenia je reštriktívne: uvádza výlučne osobu poverenú (subjektom, ktorý žiada o udelenie statusu AEO) alebo vykonávajúcu kontrolu nad jeho riadením, a zamestnanca zodpovedného za colné záležitosti. Ustanovenie používa jednotné číslo, takže sa zavádza prísny výklad, ktorý je tiež podporený skutočnosťou, že poskytované informácie sú osobnými údajmi. Norma sekundárneho práva, ktorá je hierarchicky podriadená článku 24 vykonávacieho nariadenia, akou je príloha 6 delegovaného nariadenia 2016/341, nemôže rozšíriť rozsah jeho osobnej pôsobnosti.

41. Colné orgány preto môžu zbierať osobné údaje len o:

- osobe zodpovednej za žiadosť o status AEO, ktorá je za bežných okolností osobou s výkonnými riadiacimi právomocami,¹⁹
- osobe zodpovednej za colné záležitosti uvedenej spoločnosti. Uplatňuje sa tu rovnaký striktný výklad a predpokladá sa, že osobné údaje možno požadovať len od osoby zodpovednej za činnosti súvisiace s colnými záležitosťami spoločnosti.

42. Na základe tohto predpokladu súhlasím s názorom vnútroštátneho súdu, podľa ktorého žiadosť o poskytnutie osobných údajov členov dozornej rady alebo poradnej rady spoločnosti nemá oporu v článku 24 vykonávacieho nariadenia. Z tohto dôvodu neexistuje v ustanovení právny základ na to, aby sa mohli vyžadovať údaje o vedúcich iných oddelení a vedúcich účtovného oddelenia, pokiaľ tieto osoby nemajú v spoločnosti aj konečnú rozhodovaciu právomoc alebo nevybavujú colné záležitosti.

¹⁶ Článok 5 delegovaného nariadenia 2016/341 stanovuje, že žiadosti o status AEO sa podávajú vo formáte tlačiva uvedeného v prílohe 6. Bod 19 vysvetliviek k tejto prílohe uvádza, že žiadosť musí obsahovať podpis osoby, ktorá zastupuje žiadateľa v celom rozsahu, s uvedením jej funkcie, mena a pečiatky. Navyše žiadateľ je povinný poskytnúť okrem iného tieto informácie: „mená hlavných riadiacich pracovníkov (výkonní riaditelia, vedúci oddelení, vedúci účtárne, vedúci colného oddelenia atď.); opis používaných postupov v prípade dočasnej alebo trvalej neprítomnosti príslušného zamestnanca“.

¹⁷ V záujme ďalšieho zjednodušenia budem odtiaľ odkazovať len na udelenie statusu AEO, pričom odôvodnenia možno použiť aj na zachovanie uvedeného statusu.

¹⁸ Pozri Usmernenia Európskej komisie ku schváleným hospodárskym subjektom, TAXUD/B2/047/2011-Rev.6 z 11. marca 2016, s. 126 a 127, v ktorých sú uvedené informácie, ktoré sú spoločnosti povinné poskytnúť v dotazníku o sebahodnotení so zreteľom na status AEO.

¹⁹ Ak by bol výkon tejto vedúcej funkcie spoločný, žiadosť o poskytnutie údajov by sa mala logicky rozšíriť na tých, ktorí túto funkciu spoločne vykonávajú.

2. Informácie a údaje požadované colnými orgánmi

43. Ako som už uviedol, v zmysle článku 24 vykonávacieho nariadenia možno požadovať iba informácie nevyhnutné na overenie, či nedošlo k „závažnému porušeniu alebo opakovanému porušeniu colných predpisov a daňových pravidiel“ ani k odsúdeniu za „závažné trestné činy v súvislosti so svojou hospodárskou činnosťou“.

44. Ide teda o jediný účel, ktorý musí spĺňať zhromaždenie informácií zo strany colných orgánov. Ustanovenie však bližšie neurčuje, aké typy údajov sú primerané na dosiahnutie tohto cieľa: prináleží členským štátom, aby ich určili, čo znamená, že musia byť *nevyhnutné* len na zistenie existencie (neexistencie) konania, ktoré ovplyvňuje spoľahlivosť vedúcich zodpovedných za spoločnosť.

45. Na overenie, či uvedení zamestnanci spoločnosti uchádzajúcej sa o status AEO nemajú potrebnú bezúhonnosť na získanie dôvery colnej správy, článok 24 vykonávacieho nariadenia uvádza tri kategórie porušení:

- „Závažné porušenia alebo opakované porušenia colných predpisov“. „Colnými predpismi“ sa rozumejú predpisy uvedené v článku 5 bode 2 colného kódexu.²⁰ Keďže práve colná správa uplatňuje tieto právne predpisy, v zásade už disponuje dostatočnými údajmi. Hlavný colný úrad uvádza, že má priamy prístup k spolkovým databázam s informáciami o porušeníach colných predpisov alebo o hospodárskej činnosti spoločnosti.
- „Závažné porušenia alebo opakované porušenia daňových predpisov“, ktoré zahŕňajú, ako uvádza Komisia, širokú škálu daní.²¹ Pokiaľ ide o túto druhú kategóriu, colné orgány musia získať od tretích strán informácie potrebné na to, aby sa zabezpečilo, že voči zamestnancom spoločnosti uchádzajúcej sa o status AEO neboli uplatnené sankcie za uvedené protiprávne konania.
- „Závažné trestné činy v súvislosti so svojou hospodárskou činnosťou“, ktoré podľa názoru Komisie zahŕňajú trestné činy spáchané niektorým z jej riadiacich pracovníkov, ktoré vážne poškodzujú dobré meno a povesť spoločnosti v oblasti colného riadenia.²² Znovu ide o porušenia, o ktorých zvyčajne nebudú mať colné orgány dôkazy vo svojich vlastných záznamoch.

46. Aké údaje môžu colné orgány zhromažďovať v súlade s článkom 24 vykonávacieho nariadenia s cieľom zistiť prítomnosť týchto porušení, aby mohli udeliť status AEO?

47. Hlavný colný úrad uvádza, že musí mať k dispozícii DIČ a údaje o daňových úradoch vedúcich zamestnancov a zamestnancov spoločnosti Deutsche Post, ktorí vykonávajú kontrolu nad jej colnou správou. Tvrdí, že iba tak môže zistiť, či tieto osoby spáchali závažné alebo opakované porušenia daňových predpisov, keďže mnohé dane sú v Nemecku riadené regionálnymi orgánmi. DIČ by predstavoval základný údaj, aby sa od týchto orgánov presne vyžiadali potrebné informácie o týchto osobách.

²⁰ Ide o „súbor právnych predpisov, ktorý pozostáva zo všetkých týchto právnych predpisov: a) kódexu a ustanovení, ktorými sa kódex dopĺňa alebo vykonáva, prijatými na úrovni Únie alebo vnútroštátnej úrovni; b) Spoločného colného sadzovníka; c) právnych predpisov ustanovujúcich systém Únie na oslobodenie od cla; a d) medzinárodných dohôd, ktoré obsahujú colné ustanovenia, v rozsahu, v akom sú uplatniteľné v Únii“.

²¹ Okrem iného ide o dane vzťahujúce sa na obchod s tovarmi a službami, ktoré priamo súvisia s hospodárskou činnosťou žiadateľa (napríklad DPH), spotrebné dane a dane súvisiace so zdaňovaním spoločností.

²² V Usmerneniach Európskej komisie ku schváleným hospodárskym subjektom, TAXUD/B2/047/2011-Rev.6 z 11. marca 2016, s. 37, sú uvedené trestné činy ako podvod týkajúci sa konkurzu (platobnej neschopnosti); akékoľvek porušenie právnych predpisov v oblasti zdravia; akékoľvek porušenie právnych predpisov v oblasti životného prostredia, napríklad nelegálny cezhraničný pohyb nebezpečného odpadu; podvod týkajúci sa nariadenia o dvojakom použití; účasť v zločineckej skupine; úplatkárstvo a korupcia; počítačová kriminalita; pranie špinavých peňazí; priama alebo nepriama účasť na teroristických činoch; alebo priama alebo nepriama účasť na podpore alebo napomáhaní nelegálnej migrácie do EÚ.

48. Na druhej strane spoločnosť Deutsche Post uvádza, že situácia jej zamestnancov vo vzťahu k dani z príjmov je na posúdenie, či došlo k závažným alebo opakovaným porušeniam daňových predpisov, nepodstatná. Vyžadovanie ich DIČ nie je na účely určenia spoľahlivosti týchto zamestnancov v colnej správe preto ani potrebné, ani vhodné.

49. Z písomných pripomienok a z vysvetlení uvedených na pojednávaní vyplýva, že DIČ je osobný identifikátor používaný vo vzťahoch fyzických osôb s nemeckou daňovou správou pre rôzne záležitosti. Existuje zhoda v tom, že jeho hlavné využitie je na správu dane z príjmov, čo vysvetľuje jeho vzťah v spore vo veci samej s údajmi o daňových úradoch príslušných na jej určenie.

50. Výklad nemeckého práva neprináleží Súdnu dvoru, ale vnútroštátnemu súdu. Vnútroštátny súd uvádza, že DIČ zamestnancov spoločnosti Deutsche Post, ktoré boli pridelené Spolkovým daňovým úradom (§ 139a ods. 1 prvá veta daňového poriadku) sa zhromažďujú a uschovávajú len s cieľom výberu dane z príjmov formou zrážky zo mzdy (§ 39e ods. 4 prvá veta, bod 1 zákona o dani z príjmov).

51. Osobné údaje zamestnancov spoločnosti Deutsche Post získané na už uvedený účel nemajú podľa názoru vnútroštátneho súdu žiaden priamy súvis s hospodárskou činnosťou tejto spoločnosti, a nie sú preto relevantné na posúdenie ich spoľahlivosti na colnoprávne účely.²³

52. Domnievam sa však, že z hľadiska colných predpisov nič nebráni tomu, aby nemecká správa žiadala DIČ (a určenie príslušného úradu na účely určenia dane z príjmov) od vedúceho zamestnanca a od zamestnanca zodpovedného za colné záležitosti spoločnosti, ktorá chce získať status AEO. Bez ohľadu na to, čo uvediem ďalej na ochranu týchto osobných údajov, jeho získanie môže slúžiť na overenie toho, že nedošlo k porušeniam zo strany týchto osôb.

53. Tvrdenie vnútroštátneho súdu by mohlo byť relevantné, ak by existoval rozpor (ktorý zrejme existuje) medzi informáciami získanými z DIČ, ktoré sa nevyhnutne vzťahujú na každú fyzickú osobu, a činnosťou spoločnosti. Cieľom tejto kontroly je ale presne overiť, či dve fyzické osoby, ktoré vykonávajú príslušné úlohy v subjekte, ktorý sa uchádza o získanie statusu AEO, sa za posledné tri roky dopustili *vlastného* konania (to znamená konania, ktoré nie je späté so spoločnosťou), ktoré znižuje ich spoľahlivosť, a teda *prehlbuje* nedostatok ich bezúhonnosti — ak im bola v minulosti uložená sankcia — v subjekte, ktorý vykonáva všeobecnú alebo colnú správu.

B. Článok 24 vykonávacieho nariadenia a právne prepisy Únie týkajúce sa ochrany osobných údajov

54. Rovnako ako iné podobné údaje daňovej povahy kvalifikované Súdnym dvorom,²⁴ DIČ je v zmysle článku 4 bodu 1 GDPR osobným údajom ako informácia týkajúca sa identifikovanej alebo identifikovateľnej osoby.²⁵

55. Označenie príslušných daňových úradov na účely určenia dane z príjmov určitej osoby sa vo vnútroštátnom rozhodnutí zdá byť úzko spojené s DIČ z dôvodu federálnej štruktúry nemeckého daňového systému. V tejto súvislosti možno daňový údaj okrajovo považovať za informáciu týkajúcu sa identifikovanej alebo identifikovateľnej osoby.

²³ Bod 16 vnútroštátneho rozhodnutia.

²⁴ Rozsudky z 1. októbra 2015, Bara a i. (C-201/14, EU:C:2015:638, bod 29); a z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 41).

²⁵ Podľa ustálenej judikatúry sa dodržiavanie práva na ochranu súkromia v súvislosti so spracovávaním osobných údajov vzťahuje na všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby (rozsudky z 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662, bod 52; a zo 17. októbra 2013, Schwartz, C-291/12, EU:C:2013:670, bod 26).

56. Ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, automatické vyhľadávanie DIČ umožňuje získať prístup k obzvlášť citlivým informáciám.²⁶ Ide preto o nástroj, ktorý umožňuje zistiť totožnosť osoby a získať určité informácie o jej súkromnom a rodinnom živote, ktoré sú k dispozícii colnej správe.

57. Činnosť, ktorá je spojená s DIČ vo vzťahoch colnej správy s uchádzačmi o status AEO, možno považovať za zber alebo poskytovanie prenosom. V oboch prípadoch ide o spracovanie údajov v zmysle článku 4 bodu 2 GDPR. Nemecká colná správa požaduje DIČ, zoraďuje a využíva ich na účely vyžiadania informácií od príslušných daňových úradov o možných závažných alebo opakovaných porušeníach daňových predpisov, ktorých sa dopustili uvedené osoby. Jednoduché získanie týchto údajov už predpokladá spracovanie, ako je vo väčšom rozsahu jeho zoraďovanie a následné využívanie informácií o týchto osobách.²⁷

58. Súdny dvor tiež rozhodol, že k spracovaniu údajov dochádza pri prenose údajov z jedného verejného orgánu na druhý²⁸, ako aj v prípade, keď zamestnávateľ zašle osobné údaje vnútroštátnemu orgánu.²⁹ Zaslanie osobných údajov vedúcich zamestnancov a zamestnancov zo strany Deutsche Post na Hlavný colný úrad preto predstavuje na účely GDPR „spracovanie údajov“.

59. Článok 5 ods. 1 písm. b) GDPR uvádza ako hlavnú zásadu spracúvania obmedzenie účelu, podľa ktorého „osobné údaje musia byť získavané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú sa ďalej spracúvať spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s týmito účelmi“.³⁰

60. Je preto potrebné rozhodnúť, či použitie DIČ vedúcich zamestnancov a zamestnancov zodpovedných za colné záležitosti spoločnosti Deutsche Post zo strany nemeckých colných orgánov, ktoré požaduje táto spoločnosť, je zlučiteľné s cieľom, ktorý vnútroštátne právne predpisy priznávajú zbieraniu týchto osobných údajov.

61. Vnútroštátny súd vyjadruje v tejto súvislosti pochybnosti³¹ a domnieva sa, že neexistuje žiaden priamy vzťah medzi DIČ a príslušnými daňovými úradmi na účely určenia dane z príjmu vedúcich zamestnancov a zamestnancov s činnosťami súvisiacimi s colnými záležitosťami spoločnosti Deutsche Post. Ako bolo uvedené na pojednávaní a ako som už uviedol, nemecké právo stanovuje používanie týchto daňových údajov predovšetkým, nie však výlučne, v pracovnoprávnom vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom na účely výberu dane z príjmov.

62. DIČ (a okrajovo označenie príslušných daňových úradov na účely určenia dane z príjmov) predstavujú teda osobné údaje, ktoré neboli zbierané na použitie v rámci vzťahov medzi spoločnosťou a nemeckou colnou správou na účely získania alebo zachovania statusu AEO. Ide teda o spracovanie osobných údajov, ktoré je v rozpore s pravidlom článku 5 ods. 1 písm. b) GDPR, keďže v zásade nie je v súlade s účelom, na ktorý boli získané.

26 Podľa rozhodnutia vnútroštátneho súdu okrem iného právna príslušnosť k cirkevnej spoločnosti vyberajúcej dane; dátumy vstupu a výstupu; rodinný stav, ako aj deň založenia alebo skončenia tohto rodinného stavu; prípadne DIČ manžela alebo manželky a detí zamestnanca v súvislosti s rodinnými prídavkami.

27 Súdny dvor v rozsudku z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, bod 34), považoval za „spracovanie údajov“ zaradenie do zoznamu meno, rodné číslo a DIČ osôb, ktoré vykonávajú riadiace funkcie ako tzv. biele kone. Tento zoznam bol vytvorený finančným riaditeľstvom a Kriminálnym úradom finančnej správy Slovenskej republiky a tak ich zber, ako aj ich používanie rôznymi daňovými orgánmi predstavuje spracovanie údajov.

28 Rozsudok z 1. októbra 2015, Bara a i. (C-201/14, EU:C:2015:638, bod 29).

29 „Zber, zaznamenávanie, usporiadanie, uchovávanie, konzultovanie a používanie takýchto údajov zamestnávateľom, ako aj *ich poskytnutie zo strany zamestnávateľa vnútroštátnym orgánom príslušným v oblasti dohľadu nad pracovnými podmienkami*, predstavuje teda „spracovanie osobných údajov“ v zmysle článku 2 písm. b) smernice 95/46“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát) (rozsudok z 30. mája 2013, Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, bod 20).

30 Tento článok ďalej uvádza, že „ďalšie spracúvanie na účely archivácie vo verejnom záujme, na účely vedeckého alebo historického výskumu či štatistické účely sa v súlade s článkom 89 ods. 1 nepovažuje za nezlučiteľné s pôvodnými účelmi („obmedzenie účelu“)“.

31 Podľa názoru vnútroštátneho súdu „Daňové identifikačné čísla zamestnancov žalobkyne, ktoré boli pridelené Spolkovým daňovým úradom (§ 139a ods. 1 prvá veta daňového poriadku) sa zhromažďujú a uschovávajú len s cieľom výberu dane z príjmov formou zrážky zo mzdy (§ 39e ods. 4 prvá veta bod 1 zákona o dani z príjmov). Osobné údaje zamestnancov žalobkyne získané s týmto cieľom nemajú preto žiaden priamy súvis s posúdením ich spoľahlivosti na colnoprávne účely. Osobné údaje zamestnancov žalobkyne získané s cieľom výberu dane z príjmov vo forme zrážky zo mzdy však hlavne nemajú súvis so samotnou hospodárskou činnosťou žalobkyne“.

63. Spracovanie osobných údajov tohto typu by však mohlo byť odôvodnené. Napríklad by bolo postačujúce, ak by dotknuté fyzické osoby vyjadrili svoj súhlas podľa článku 6 ods. 1 písm. a) GDPR. Zo spisu však vyplýva, že zamestnanci spoločnosti Deutsche Post namietali proti spracovaniu, čo vylučuje toto riešenie.

64. Ďalšie možné odôvodnenia sú uvedené v článku 6 ods. 1³², podľa ktorého je spracovanie údajov zákonné, ak je to nevyhnutné „na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa“ [písm. c)] alebo „na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi“ [písm. e)].³³ V obidvoch prípadoch článok 6 ods. 3 GDPR stanovuje, že základ pre spracúvanie musí byť stanovený v práve Únie alebo v práve členského štátu vzťahujúcom sa na prevádzkovateľa.

65. Zákonnosť žiadosti o spracovanie osobných údajov, ktorú colná správa adresuje spoločnosti Deutsche Post, je založená na zákonnej povinnosti³⁴ uloženej tejto správe, ktorá spočíva v overení, že priznanie statusu AEO sa udelí len spoločnostiam, ktorých vedúci zamestnanci a osoby zodpovedné za colné záležitosti sa nedopustili vyššie uvedených porušení. Táto zákonná povinnosť vyplýva v konečnom dôsledku z článku 24 vykonávacieho nariadenia. Domnievam sa preto, že odôvodnenie je uvedené v článku 6 ods. 1 písm. c) GDPR.

66. Zákonnosť spracovania DIC vedúceho zamestnanca a osoby zodpovednej za colné záležitosti spoločnosti na účely priznania statusu AEO môže mať tiež právny základ vo „výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi“ [článok 6 ods. 1 písm. e) GDPR],³⁵ keďže pre colnú správu je nevyhnutné, aby vykonávala verejnú moc, ktorá jej bola zverená na účely kontroly spoločností so statusom AEO. Tento status predpokladá určité *delegovanie* funkcií colnej kontroly v prospech AEO, ktoré sa vyrovná širokej právomoci colnej správy, ktorá overuje a monitoruje ich spoľahlivosť.

67. Žiadosť a spracovanie údajov vo veci samej, ktoré sú opierajúc sa o článok 6 ods. 1 písm. c) a e) zákonné, môžu vytvárať určité obmedzenia práv, ktoré články 12 až 22 GDPR priznávajú dotknutým osobám. Prináleží vnútroštátnemu súdu, aby zistil, či Hlavný colný úrad pri spracúvaní týchto údajov obmedzuje akékoľvek práva dotknutých osôb, napríklad právo na prístup, opravu, vymazanie alebo právo namietat proti spracúvaniu.

68. Tieto obmedzenia, ak existujú, by mohli byť odôvodnené niektorým z „dôležitých“ cieľov všeobecného verejného záujmu Únie alebo členského štátu, najmä predmet[om] dôležitého hospodárskeho alebo finančného záujmu Únie alebo členského štátu vrátane peňažných, rozpočtových a daňových záležitostí, verejného zdravia a sociálneho zabezpečenia“ [článok 23 ods. 1 písm. c) GDPR]. Opatrenie, ktoré ich ukladá, musí navyše rešpektovať „podstatu základných práv a slobôd“ a byť „nevyhnutným a primeraným opatrením v demokratickej spoločnosti“³⁶.

32 Rovnako treba pripomenúť, že z cieľa spočívajúceho v zabezpečení rovnakej úrovne ochrany vo všetkých členských štátoch sledovaného uvedenou smernicou vyplýva, že jej článok 7 stanovuje taxatívny a obmedzujúci zoznam prípadov, v ktorých možno spracovanie osobných údajov považovať za prípustné (rozsudky z 24. novembra 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito, C-468/10 a C-469/10, EU:C:2011:777, bod 30, a z 27. septembra 2017, Puškár, C-73/16, EU:C:2017:725, bod 105). Toto tvrdenie je uplatniteľné na zoznam uvedený v článku 6 ods. 1 GDPR.

33 Rozsudky z 20. mája 2003, Österreichischer Rundfunk a i. (C-465/00, C-138/01 a C-139/01, EU:C:2003:294, bod 64), a z 30. mája 2013, Worten (C-342/12, EU:C:2013:355, bod 36).

34 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora „požiadavka, podľa ktorej musí byť každé obmedzenie výkonu základných práv stanovené zákonom, predpokladá, že samotný právny základ, ktorý umožňuje zásah do týchto práv, musí vymedzovať rozsah obmedzenia výkonu dotknutého práva“ [pozri v tomto zmysle stanovisko 1/15 (Dohoda PNR EÚ – Kanada) z 26. júla 2017, EU:C:2017:592, bod 139, a rozsudok zo 17. decembra 2015, WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, bod 81].

35 Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725), v bodoch 106 až 109 stanovil, že zoznam osôb kvalifikovaných finančným riaditeľstvom Slovenska za tzv. biele kone, vytvorený na zlepšenie správy daní a potlačania daňových podvodov, patrí do pôsobnosti článku 7 písm. e) smernice 95/46 [ustanovenie uvedené v článku 6 ods. 1 písm. e) GDPR], keďže ciele, ktoré sleduje, boli v skutočnosti úlohami vo verejnom záujme.

36 Podľa článku 52 ods. 1 druhej vety Charty sa musia obmedzenia práva na ochranu osobných údajov zaručených jej článkom 8 ods. 1 za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality ohraničiť na prísne nevyhnutné (rozsudky z 8. apríla 2014, Digital Rights Ireland a i., C-293/12, a C-594/12, EU:C:2014:238, bod 52; z 11. decembra 2014, Ryneš, C-212/13, EU:C:2014:2428, bod 28, a zo 6. októbra 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, bod 92).

69. Podľa môjho názoru cieľ zabezpečiť spoľahlivosť v colnej oblasti vedúceho zamestnanca a osoby zodpovednej za colné záležitosti spoločnosti na účely udelenia statusu AEO zodpovedá z hospodárskeho, daňového a rozpočtového hľadiska cieľu všeobecného verejného záujmu Únie a nemeckého štátu. Kontrola spoľahlivosti AEO uľahčí výber cieľ, ktoré predstavujú vlastný zdroj Únie a ktoré vyberajú členské štáty a prevádzajú do rozpočtu Únie po odpočítaní percentuálneho podielu za administratívne riadenie.

70. Nedostatok bezúhonnosti vedúceho zamestnanca spoločnosti a jej osoby zodpovednej za colné záležitosti predstavuje faktor, ktorý môže ohroziť spoľahlivosť uvedenej spoločnosti v colnej oblasti s priamym vplyvom na udelenie statusu AEO.³⁷ Ako som uviedol vo svojich návrhoch vo veci *Impresa di Costruzioni Ing. E. Mantovani a Guerrato*³⁸, je logické, že chýbajúca dôveryhodnosť spoločnosti sa posudzuje z hľadiska trestných činov, ktorých sa dopustili osoby zodpovedné za jej riadenie.

71. Táto okolnosť oprávňuje colnú správu na skúmanie daňových záznamov týchto vedúcich zamestnancov, ktoré obsahujú informácie o ich činnostiach vo vzťahu k dani z príjmov. Ak sa vedúci zamestnanec spoločnosti alebo osoba zodpovedná za colné záležitosti tejto spoločnosti dopustili porušenia v súvislosti s výberom tejto dane alebo akejkoľvek inej dane, domnievam sa, že colná správa by mala mať možnosť získať informácie o týchto osobách.

72. V tomto zmysle zhromaždenie a použitie týchto údajov predstavujú prostriedky na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 24 ods. 1 vykonávacieho nariadenia.³⁹ Podľa tvrdení Spolkového daňového úradu uvedených na pojednávaní neexistujú v nemeckom práve iné, menej obmedzujúce alternatívne prostriedky, keďže z federálnej štruktúry nemeckého štátu vyplýva, že niektoré dane, ako napríklad daň z príjmov, sú spravované regionálnymi orgánmi. DIČ predstavuje najvhodnejší prostriedok (federálnej) colnej správy na zhromaždenie a získanie daňových informácií, ktorými disponujú viaceré regionálne orgány.⁴⁰

73. Je vhodné uviesť posledné dve spresnenia:

- Colná správa je podľa článkov 13 a 14 GDPR povinná poskytnúť informácie vedúcemu zamestnancovi a osobe zodpovednej za colné záležitosti spoločnosti so statusom AEO o spracovaní ich osobných údajov (DIČ a daňový úrad), aby si mohli uplatniť práva vyplývajúce z článkov 15 až 22 GDPR.

37 V iných oblastiach práva Únie existujú aj prípady, v ktorých nedostatok čestnosti alebo bezúhonnosti vedúcich zamestnancov spoločnosti ovplyvňuje schopnosť tejto spoločnosti vykonávať hospodársku činnosť alebo využívať výhodu. Napríklad smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2013, s. 338) vo svojom článku 23 ods. 1 písm. b) vo vzťahu k nadobúdaniu kvalifikovaných účastí v úverových inštitúciách uvádza, že „príslušné orgány v záujme zaručenia zdravého a obozretného riadenia úverovej inštitúcie, v prípade ktorej sa nadobudnutie navrhuje, a so zreteľom na možný vplyv navrhovaného nadobúdateľa na uvedenú úverovú inštitúciu posúdia vhodnosť navrhovaného nadobúdateľa a finančné zdravie navrhovaného nadobudnutia v súlade s týmito kritériami:... b) dobrá povest', vedomosti, zručnosti a skúsenosti ako sa uvádza v článku 91 ods. 1 každého člena riadiaceho orgánu a každého člena vrcholového manažmentu, ktorý bude riadiť činnosť úverovej inštitúcie v dôsledku navrhovaného nadobudnutia“. V tejto súvislosti pozri moje návrhy z 27. júna 2018, *Berlusconi a Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:502).

38 Rozsudok C-178/16 (EU:C:2017:487, bod 54). Súdny dvor v rozsudku z 20. decembra 2017 (EU:C:2017:1000) v tejto veci v bode 34 rozhodol, že „právo Únie vychádza z predpokladu, že právnické osoby konajú prostredníctvom svojich zástupcov. Ich správanie v rozpore s profesijnou etikou tak môže byť relevantným faktorom pri posúdení profesijnej etiky podniku. V rámci výkonu svojej právomoci stanoviť vykonávacie podmienky na uplatnenie fakultatívnych dôvodov vylúčenia si teda členské štáty môžu vybrať existenciu prípadného konania členov štatutárneho orgánu v rozpore s profesijnou etikou ako jednu zo skutočností relevantných pre posúdenie bezúhonnosti podniku, ktorý sa uchádza o zákazku“.

39 Pokiaľ ide o zásadu proporcionality, ochrana základného práva na rešpektovanie súkromného života na úrovni Únie podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné (rozsudky z 8. apríla 2014, *Digital Rights Ireland a i.*, C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238, body 51 a 52; zo 6. októbra 2015, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, bod 92; z 21. decembra 2016, *Tele2 Sverige a Watson a i.*, C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, bod 96, a z 27. septembra 2017, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, bod 112).

40 Na pojednávaní sa diskutovalo o tom, či by predloženie osvedčenia o súlade s daňovými predpismi vedúceho zamestnanca a osoby zodpovednej za colné záležitosti zo strany spoločnosti mohlo byť menej obmedzujúcou možnosťou. Hlavný colný úrad vysvetlil, že tomu tak nie je, pretože tieto osvedčenia musia byť vyžiadané priamo uvedenými osobami a navyše obsahujú viac informácií, než je nevyhnutné na účely udelenia statusu AEO. V tomto ohľade prináleží vnútroštátnemu súdu, aby posúdil tieto alebo iné tvrdenia.

- Súdny dvor rozhodol, že požiadavka spravodlivého spracovania osobných údajov ukladá verejnej inštitúcii povinnosť informovať dotknuté osoby o prenose týchto údajov inej verejnej inštitúcii na to, aby ich táto inštitúcia spracovala ako ich príjemca.⁴¹

IV. Návrh

74. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal Finanzgericht Düsseldorf (Finančný súd Düsseldorf, Nemecko) takto:

1. Článok 24 ods. 1 druhý pododsek vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, sa má vykladať v tom zmysle, že:
 - umožňuje colnej správe požadovať od spoločnosti, ktorá chce získať status schváleného ekonomického subjektu, aby jej oznámila daňové identifikačné číslo a údaj o príslušnom daňovom úrade na účely výberu dane z príjmov, avšak výlučne vo vzťahu k „osobe poverenej vedením žiadateľa alebo vykonávajúcej kontrolu nad jeho riadením a zamestnancovi zodpovednému za colné záležitosti žiadateľa“,
 - neumožňuje rozšíriť žiadosť o poskytnutie údajov na členov dozornej rady žiadateľa ani na jeho ďalších vedúcich zamestnancov a zamestnancov.
2. Článok 6 ods. 1 písm. c) a e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES, umožňuje colnej správe zhromažďovať a spracúvať osobné údaje, akými sú daňové identifikačné čísla a údaj o daňovom úrade príslušnom na výber dane z príjmov, zodpovedného vedúceho zamestnanca a zamestnanca zodpovedného za colné záležitosti spoločnosti, ktorá chce získať status schváleného hospodárskeho subjektu, hoci tieto osoby nevyjadrili svoj súhlas, s cieľom splniť zákonnú povinnosť spočívajúcu v overení spoľahlivosti tejto spoločnosti na colné účely, stanovenú v článku 24 ods. 1 druhom pododseku vykonávacieho nariadenia 2015/2447.

⁴¹ Rozsudok z 1. októbra 2015, Bara a i. (C-201/14, EU:C:2015:638, bod 40).